Poštnina plačana v gotovini. V Ljubljani dne 16. januarja 1941. Štev. 19. Letnik LXXXI. (šolsko leto 1940./1941.)

Učiteljski tovariš

Stanovsko politično glasilo J. U. U. — sekcije za dravsko banovino v Ljubljani
Mesečna priloga »Prosveta«
Uredništvo in uprava: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/I. Rokopisov ne vračamo. Nefrankiranih pisem ne sprejemamo. Izhaja vsak četrtek. Naročnina letno 60 din za inozemstvo 80 din. Člani sekcije J. U. U. plačajo list s članarino. Oglasi po ceniku in dogovoru, davek posebe. Pošt. ček. rač. 11.153. Telefon 45-86

Ureditev našega gmotnega položaja je že skrajna potreba

Obupni gmotni gmotni položaj, ki se v njem nahajajo prav vsi državni uslužbenci in upokojenci vseh strok in položajev, je tak, da je njegova rešitev že skrajna in neodložljiva potreba. Spričo ogromnega porasta cen, predvsem najneobhodnejšim življenjskim potrebščinam, naše plače ne predstavljajo več niti polovice eksistenčnega minimuma. Cene najnujnejšim živilom so se dvignile že nad 100 %.

Že nepretrgoma od leta 1935. dalje gre naše stremljenje za tem, da se naši prejemki povišajo na tisto višino, ki bi nam zagotovila vsaj skromen eksistenčni minimum. Naše utemeljene in upravičene zahteve so bile na odločujočih mestih uvaževane le v nadvse neznatni meri. V novembru leta 1937. smo prejeli aktivni državni uslužbenci osebne prejemke povišane za toliko, za kolikor so nam bili okrnjeni z znano uredbo iz meseca septembra leta 1935. Dočim smo imeli državni uslužbenci še v avgusta leta 1940. prejemke kakor leta 1935., so bile cene življenjskim potrebščinam v tem času za nad 80 % večje od cen v letu 1935.

Povišanje osebnih prejemkov, ki ga je izvršila kraljevska vlada v mescu septembru lanskega leta z uredbo o izrednih dokladah, je bilo zopet tako neznatno, da ni moglo zboljšati našega gmotnega položaja. Povišanje od din 50,— do največ din 200,— mesečno predstavlja, izračunano v odstotkih, 3 % do 12 % poviška dotedanjih prejemkov. Primerjava cen življenjskih potrebščin pa kaže, da so se do danes dvignile n. pr. cene rastlinskim proizvodom že za 150 %, in prav med rastlinske proizvode spadajo najvažnejše življenjske potrebščine. Ob teh prejemkih in ob času tako ogromno poraslih cen je naše življenje naravnost obupno.

Zaradi tega smo že v raznih predlogih in tudi spomenicah postavili zahtevo, da se s posegom državne uprave prepreči nadaljnje naraščanje cen in se povečajo prejemki vseh državnih uslužbencev in upokojencev na eksistenčni minimum. Tudi je bila utemeljeno naglašena potreba izenačenja prejemkov poročenim učiteljicam in priznanja za žene in otroke do doklade v taki višini, da se družinam ne bo več treba boriti s pomanjkanjem in bedo.

Vse naše zahteve so bile tako skromne in tako upravičene, da smo z gotovostjo pričakovali njih sprejetje v polnem obsegu. To pa se ni zgodilo. Pač pa v tem času cene vsem življenjskim potrebščinam neprestano naraščajo. Zvišanje državne trošarine in nekaterih davkov je naraščanje cen še pospešilo in mi vsi, tako aktivni kakor upokojeni državni nameščenci, se nahajamo v čedalje obupnejšem položaju, iz katerega res ne vidimo izhoda.

Dobro razumemo položaj, v katerem se država nahaja spričo vseobče zunanje politične napetosti, in smo brez dvoma prvi, ki smo voljni doprinašati tudi najtežje žrtve. Smatramo pa, da je prvi pogoj za to, da ostanemo s svojimi družinami za te žrtve psihično in fizično sposobni. Naša sposobnost pa zaradi vsestranskega pomanjkanja, pritrgovanja in skrbi za obstanek, ki so se kot odraz siromaštva naselili v naše vrste in v naše družine, že danes močno popušča.

Iz tega razloga ponovno naglašamo, da današnje stanje ne sme več dolgo trajati. Za ureditev naše eksistence in eksistence naših družin so potrebni takojšnji ukrepi.

Z uvedbo racionirane aprovizacije bi se dale doseči uradno določene maksimirane cene. S tem bi se dalo preprečiti nadaljnje dviganje cen, oderuštvo in verižništvo.

Z ozirom na tako ustaljene cene naj se regulirajo prejemki prav vseh državnih uslužbencev in upokojencev. Vsem nam je treba ustvariti tak eksistenčni minimum, da bomo lahko brez pomanjkanja in v redu izvrševali svoje delo. Zaščitijo naj se predvsem družine s priznanjem doklad za ženo in otroke v taki višini, da se družine državnih nameščencev ne bodo morale boriti z bedo in pomanjkanjem.

Časi so resni in prav zato terjajo od nas vseh resne in trezne presoje položaja. Vsi stanovi si pomagajo s prilagoditvijo cen svojih proizvodov, svojega dela, dnevnim cenam. Le državni in samoupravni uslužbenci so še nadalje odvisni od svojih skromnih plač, ki že pred septembrom 1939 niso dosegle življenjskega minimuma. Toda vse to je šlo do sedaj zelo, zelo težko — a v bodočnosti postajajo nemogoče!

Razmere, ki v njih živimo, terjajo neodložljivo pomoč, ki pa bo uspešna le tedaj, če se naši osebni in skupni družinski prejemki resnično dvignejo na eksistenčni minimum. Zato danes ponovno dvigamo svoj glas na vse odločujoče činitelje, prepričani, da naš poziv ne bo ostal brez odziva.

Draginja nas ubija

Bili smo mnenja, da je draginja že dosegla svoj višek, da se bo ustavila na svojem normalno življenje razdirajočem pohodu. Bilo je nekaj znakov za to, a vsi dobri znaki so se izkazali samo kot majhen zastoj — draginja namreč nadaljuje svoj zmagoviti pohod. Ogromne so žrtve, ki jih povzroča. In med njene žrtve spadamo tudi državni uslužbenci, kajti med našimi plačami in današnjim indeksom cen zija ogromen prepad; mi se pa zaskrbljeni vprašujemo, kdo bo še zmogel premostiti ta prepad, kdo bo vrnil uradniškim družinam možnost normalnega preživljanja, kdo jih bo rešil popolne propasti?

V dnevnem časopisju čitamo med drugim sledeče ugotovitve:

»Eksistenčni minimum za neoženjenega delavca je od novembra na december narastel od din 997,88 na din 1015,95, dočim je avgusta 1939 znašal samo din 694,76. Eksistenčni minimum za 4 člansko delavsko družino je narastel od novembra na december od din 2624,18 na din 2662,01, dočim je avgusta 1939 znašal samo din 1775,31.«

Nihče ne bi mogel trditi, da je eksistenčni minimum uradnika — predvsem učitelja — manjši nego oni ročnega delavca. In če se je ta minumum dvignil že pri delavski štiričlanski družini mesečno za celih din 887,70, tedaj je dvig eksistenčnega minimuma pri nas vsaj za spoznanje višji. Toda kljub temu bi bili povsem zadovoljni, če bi nam priznali vsaj toliko poviška.

Draginja nas namreč že ubija. Cene obleki in obutvi nas že skoraj več ne brigajo. S svojimi nezvišanimi plačami ne moremo namreč misliti na nabavo novih oblek in novih čevljev — le staro se krpa. Toda preživljanje — hrana, to je problem, ki ga nihče ne more odložiti — niti odriniti vstran. Vsi, prav vsi se vedno vprašujemo, kako dolgo bomo še mogli vzdržati. Zopet vzamemo kot argument navedbe dnevnega časopisja?

»Indeks je znašal mesca decembra 143,9. Avgusta 1939 je znašal indeks cen na debelo (podlaga so cene v letu 1926 kot 100) 76,8. Povišanje znaša torej že 90 %. Indeks cen **rastlinskih proizvodov** prednjači, saj je od avgusta 1939 do decembra 1940 narastel od 75,7 na 195,6, torej **za nad 158 %**. Nadalje nam kaže primerjava, da je indeks cen uvoznih proizvodov narastel od avgusta 1939 do decembra 1940 od 77,1 na 136,8, **torej za 77,4 odstotka,** dočim je indeks cen naših, t. j. izvoznih proizvodov narastel v istem razdobju od 73,3 na 142 ali za 82,4 %.«

Ko prečitamo te ugotovitve, se nam ustavi pogled na izvajanjih dr. Bičanića, ravnatelja zavoda za proučevanje kmečkega in narodnega gospodarstva v Zagrebu, ki je v svojem predavanju »Vojna in kmečka ekonomska politika« dne 5. t. m. ugotovil med drugim tudi sledeče:

»V Ameriki je pšenica še vedno pod 150 dinarjev, cena koruzi je padla za 50 %, kilogram masti na debelo stane 5 din, prav tako so cene olju pri nas šestkrat višje nego na drugi strani blokade.« — Po teh ugotovitvah pa se zaskrbljen vprašuje: »Kaj bo, ko preneha vojna in ko bo premagano prvo pomanjkanje, kajti ni je meje, ki je tako velika razlika v cenah ne bi prebila. Kaj bo z našo proizvodnjo, ki se je prilagodila cenam 2—3—6 krat višjim od cen na svetovnem trgu. Kako bo naše poljedelstvo vzdržalo ta ogromni pritisk? Ali bo sploh še mogla obstati naša ekonomska struktura?«

Znani so torej vzroki — predvidevajo se strašne posledice te naraščajoče draginje — a mi se še vedno vprašujemo:

Kako dolgo bomo še mogli vzdržati?

Učiteljstvo in zimska pomoč

Ni dolgo tega, kar smo morali čitati v enem delu slovenskega časopisja o pokvarjenosti, brezsrčnosti in drugih moralnih hibah učiteljstva. To neresnico smo vzeli stoično na znanje ter prepustili vsej javnosti, da o nas sodi.

Danes se obračajo vsi do vaškega učitelja, do tistega, ki so mu maloprej odrekali vsako socialno čustvo in vsako ljubezen do vasi in njenih revnih prebivalcev. Skoraj povsod so poverjene akcije zimske pomoči učitelju. Ali ne nastane tu vprašanje — zakaj? Zakaj naj dela ravno učitelj za najrevnejši sloj?

Zato, ker so v srcu vsi prepričani, da učitelj ljubi svoje revno slovensko ljudstvo. Le velika ljubezen do svojega naroda je tista moč, ki rodi uspehe, ki jih ima ravno na tem polju slovenski učitelj.

Na vsa srca trka učitelj za pomoč revnemu slovenskemu šolarju. Po vseh naših obmejnih krajih prejemajo učenci toplo obleko in obutev ter spoznavajo, da misli naša domovina prav v današnjih težkih časih na nje. Z veliko ljubeznijo zbira učitelj darove za njemu poverjeno mladino in ljudstvo ter vedno poudarja, kako bomo le v medsebojni pomoči ohranili sebe in domovino. Danes so socialne akcije tesno združene z našo narodnostno vzgojo in prav to je tudi eden važnih vzrokov, čemu se zimska pomoč naslanja ponajvečkrat na učiteljstvo.

Vzgoja socialnega čustva je danes prepotrebna. Človek naj se nauči že sedaj pomagati sočloveku. In če bi naša domovina nekoč to čustvo v veliki meri potrebovala, bo našla vse že pripravljeno. Uspeh ne more izostati — saj tisoči učiteljev delajo za to, da si po vsej državi med seboj ljudje pomagajo — in kar iz tega sledi, da to državo tudi ljubijo.

Učiteljstvo, zimska pomoč in ljubezen do domovine, vse to je torej v tesni zvezi.

V še tesnejši zvezi pa sta učiteljstvo in beda. O tem se več ne govori. Učitelj pa vseeno ne zmore več najnujnejšega in je skrušen. Učitelj sam reven, pomaga pozimi revnim.

Žalostno toda resnično!

Delovanje učiteljstva na socialnem polju

Naš narod ni rojen pod tisto srečno zvezdo, da bi bil obdarjen z bogastvom, z blagostanjem ali celo s preobiljem vseh dobrot, ampak je resen in si mora v potu svojega obraza služiti vsakdanji kruh. Vendar so pa tudi med nami izjeme, so med nami taki, ki so jim rojenice prisodile boljši, celo z medom namazani kruh, ki ne vedo za trnje na življenjski poti in ne poznajo žuljev ni znoja. Ti živijo danes v izobilju, dočim se večina naroda bori za grenko skorjo kruha.

In učitelj, ki je izšel iz tega naroda, ki mu ni dano, da bi živel, kakor živijo tisti, ki jim je usoda prihranila žulje in znoj, ima kljub temu veliko porcijo socialnega čuta, s katerim ga je obdarovala muza trpečega naroda. Temu narodu, iz katerega je izšel, med katerim dela in s katerim deli vse dobro in slabo, posveča učiteljstvo vse svoje širokogrudno, socialno čuteče srce in misli. Učiteljstvo dela za narod. Ne dela morda zaradi tega, ker mu tako veleva tako rekoč zakon, ampak ima v sebi drugo gonilno silo, ki se odraža v tem, da je pač treba narodu, revnemu narodu pomagati in mu lajšati gorje.

Učiteljstvu ni dano, da bi revnim pomagalo gmotno, ker je gmotno samo na stopnji trpečega naroda, ampak pomaga in dela, organizira in moralno podpira vse socialne ustanov in s tem posredno podpira s svojim delom narod tudi gmotno.

Učiteljski stan najbolje pozna vse težkoče, ki tarejo naše ljudstvo bodisi v mestih ali na vasi, bodisi v planini ali na ravnini. Povsod tod živi z ljudstvom tesno povezana šola in učiteljstvo, ki deli z njim vse sladkosti in grenkobe vsakdanjega trdega življenja.

S proučevanjem položaja in življenja našega naroda, razgrinja učiteljstvo nove socialne probleme, ki jih postavlja današnja doba in ki potegujejo v svoj vrtinec vse plasti našega naroda. Socialni problemi tvorijo danes učitelju podlago za njegovo delo v šoli in izven nje. Iz njih lahko sklepa na pozitivne in negativne rezultate svojega postopka in ti različni socialni problemi mu razgrinjajo temelje otrokovega telesnega kakor tudi duševnega razvoja.

Prav zaradi tega, ker gleda učiteljstvo na socialne probleme našega naroda skozi posebna očala čuječnosti in sodobne aktualnosti, je gonilna sila, ki narekuje učiteljstvu delovanje na vseh področjih socialnega polja, stvarno dejstvo, stvarna potreba naroda samega, ki rabi, nujno rabi pomoč za svoj življenjski obstoj.

In kje ter v čem se pokaže to globoko socialno čustvovanje in delo učiteljstva praktično?

Na mnogih področjih našega javnega dela in življenja!

Vprašamo se lahko samo: »Kdo organizira in vodi vsako leto na stotine šolskih kuhinj po vsej Sloveniji, da ima revna šolska mladina vsaj enkrat na dan toplo hrano? Kdo organizira vsako leto številne božičnice po vsej naši ožji domovini? Kdo sodeluje pri neštetih socialnih društvih, socialnih akcijah itd. itd.?«

Povsod najdemo učiteljstvo, ki dela z vso požrtvovalnostjo, agilno in posveča temu delu vse svoje moči in prosti čas.

Že prej sem povedal, da učiteljstvo samo ne more gmotno podpreti vsega tega, ker je gmotno samo slabo situirano, zato pa s svojim delom in s svojo organizacijo doprinaša k vsemu temu svoj levji delež. Gmotno podpreti vse te akcije pa so dolžni tisti, ki jih je usoda obdarovala s srečo in blagostanjem, tisti, ki ne hodijo po stopinjah trpečega naroda in ne poznajo ne žuljev in ne znoja.

Tako delo učiteljstva na socialnem polju je posebno poglavje dolžnosti, ki si ga učiteljstvo nalaga na svoje rame, zgolj iz idealizma, zgolj iz ljubezni do svojega trpečega naroda. To delo je poleg vzgojnega dela v šoli, v učilnici, ki je vsekakor naporno, najboljši dokaz, kako razumeva učiteljstvo svoje dolžnosti, in je obenem najboljše orožje za obrambo proti tistim, ki napadajo naš stan, češ saj učiteljstvo itak nič ne dela!

V-ar

Marija Klofutarjeva:

Med „zaostalimi“ v otrokovem stoletju

(Nadaljevanje)

Vzgojne naloge »poboljševalnice«

Non scholae, sed vitae discimus.«
Seneka.

Ne za šolo, temveč za življenje se učimo! Uredba o načinu vzgoje v zavodih za vzgojo mladoletnikov zahteva, da morajo biti gojenci vzgojeni v religioznem, moralnem in intelektualnem duhu, telesno in estetsko razviti ter poklicno usposobljeni. Razen zahteve po poklicni vzgoji se Uredba čisto krije z zakonom o narodnih šolah.

Za ženske vzgojevalnice bi jaz dodala še vzgojo dekleta za njeno najnaravnejšo in najvzvišenejšo nalogo — materinstvo.

Dočim spada religiozna vzgoja med dolžnosti veroučitelja, ki so kot vsi vzgojitelji, dolžni prilagoditi pouk gojenčevi psihozi, je moralna vzgoja padlih in šibkih glavna naloga zavodskih vzgojiteljev. Tu moramo zopet poudariti že prej opevan blagodejen vpliv vzgojiteljeve osebnosti. Moralno čist vzgojitelj bo dosezal brezdvomno večje uspehe kot pa tisti, za katerega gojenci vedo, da pridiga vodo, pije pa vino, si za hrbtom o tem šušljajo, v momentih spozabe pa mu to tudi brutalno vržejo v obraz. Nimamo namena navajati in žigosati grehe vzgojiteljev, vztrajati pa moramo neizprosno na zahtevi: Nameščajte po zavodih osebje z etično višino in šele potem zahtevajte uspehe! Most mora biti močnejši od bremena!

Gojenec ima množico podedovanih in pridobljenih dobrih in slabih lastnosti, ki se v celoti odvijajo zlasti v pubertetni dobi. Iz tega vzroka bi bilo nujno želeti, da zavodski vzgojitelji ne korakajo z duhom časa samo v modi, temveč da gledajo tudi na vzgojo z vidika individualne psihologije. Ni vzgojiteljeva naloga, da »odreže« in pokoplje gojenčeve napake, ker s tem kaj lahko zagreši, da stopnjuje v njem čut manjvrednosti. Zato tudi individualna psihologija ne priznava absolutne avtoritete. Namesto slepe pokorščine je bolje gojencu s pametnimi razlogi olajšati njegove odločbe. V to svrho pa je treba s skrbjo, razumevanjem in uvidevnostjo, ljubeznijo in potrpežljivostjo čakati na »prizore« vrlin in napak.

Če vzgojitelj s silo zlomi gojenčevo voljo, reagira ta navadno s trmo, svojeglavostjo, razburljivostjo ali pa s skrajno neobčutljivostjo in iz nje izvirajočo maščevalnostjo. To je neki način uveljavljanja, kot pravijo Srbi: »Pritisnuto jače, sve više skače«.

Težnja po uveljavljanju je navadno vedno dokaz, da je gojenec obremenjen s čutom manjvrednosti. Največkrat nastopa to v čezmerni častihlepnosti. Kdor se čuti manj-

Vsebina:

Ureditev našega gmotnega položaja je že skrajna potreba.
Draginja nas ubija.
Učiteljstvo in zimska pomoč.
Delovanje učiteljstva na socialnem polju.
Med »zaostalimi« v otrokovem stoletju.
KMEČKO NADALJEVALNO ŠOLSTVO: Klic po glasilu. — Obvestilo.
† Radoslavu Knafliču.
UČITELJSKI POKRET: Malo pogleda na naše opravljeno delo.
LISTEK: Napačni računi. — Moj pas nima več lukenj.
Iz listov. — Učiteljski pevski zbor. — Šolski radio. — Stanovska organizacija JUU. — Učiteljska tiskarna. — Novosti na knjižnem trgu.

vrednega in misli da je spodaj, hoče navzgor in pri tem često prekorači meje normalnosti.

Željo po uveljavljanju pa kažejo manjvredni otroci tudi v spekulativnem predstavljanju svoji slabosti. S tem gojenec sili okolje, da ravna z njim posebno nežno in obzirno. V zavodu je bila gojenka, ki ni prenesla navadne hrane temveč samo dijetno, ki je »omedlela« pri vsakem delu, ki ni prenesla sonca, pa tudi ne malo znižane temperature. S svojo »slabostjo, bolehnostjo in nežnostjo« je terorizirala ves zavod ter se tako izogibala delu, dolžnostim in redu. Ni ji pa škodoval ples na pustni torek, čeprav je bila jedilnica že vsa v prahu, ne metanje odbojke v nedeljo popoldne, pa tudi ne kopanje in sončenje na Orljavi. Od svojih dobro situiranih staršev uradnikov je pogosto prejemala potratno bogate zavoje z jedili. Ni si pokvarila »občutljivega« želodca s teden dni staro na ražnju pečeno svinjino in ne z mastnimi srbskimi pitami. Po odpustu iz vzgojevalnice je takoj pobegnila od roditeljev in sedaj se bavi s tatvino in prostitucijo.

(Se nadaljuje.)

KMEČKO NADALJEVALNO ŠOLSTVO

Klic po glasilu

Naše slovenske kmečke nadaljevalne šole stopajo v trinajsto in deloma že v štirinajsto leto svojega obstoja in delovanja. Njih obstoj je torej po nekaterih krajih že usidrana nujna potreba. Učiteljstvo, ki vodi te šole in v njih poučuje se idejno in strokovno pripravlja v za to določenih tečajih, ki jih letno prireja banska uprava.

V idejnih tečajih dobiva učiteljstvo smernice za tovrsten pouk, pogled v psiho kmeta, v kmečka čustva in stremljenja, obenem pa metodična navodila ob proučitvi učnega načrta za to šolstvo. V strokovnih tečajih pa sprejema strokovno naobrazbo predvsem v glavnih kmetijskih panogah.

Jasno je, da je možno uspešno poučevanje in vzgajanje v teh šolah v prvi vrsti le **idejno** usposobljenemu učitelju, ki pravilno pojmuje namen in pomen tega šolstva, da ne govorimo še o **osebnosti,** ki je bistvo vsakega posameznika. Kajti učiteljeva osebnost je in mora biti v prvi vrsti merilo za uspešno delo kjer koli, tako tudi na polju kmečkega nadaljevalnega šolstva.

Zadnje čase veliko čitamo, še več pa pišemo o naših kmečkih nadaljevalnih šolah. Marsikaj od tega je koristno in potrebno za delo in spopolnitev v teh šolah. Prinašamo predloge, nasvete in želje le za **delo** v teh šolah, kaj malo pa o učiteljih voditeljih in predavateljih, o njihovi pedagoški in strokovni usposobljenosti. Vedno pogosteje čujemo klice po potrebi primernega lista za fante kmečkih nadaljevalnih šol, v dokazovanju po nujni potrebi takega glasila čujemo celo primerjave z »Našim rodom« glede oblike itd.

Prepričan sem, da je taka in podobna zahteva že v jedru zgrešena in napačna. Danes in prav dandanes potrebuje naše kmečko nadaljevalno šolstvo v prvi vrsti **pravilno idejno usposobljeno učiteljstvo.** To mora biti naša prva potreba, ker to zahteva kmečko nadaljevalno šolstvo samo. Smatram, da ni dovolj, ako samo prisluhnemo ideji in namenu tega šolstva ob kratkih urah uvodnih tečajev, pa že zaorjemo brazdo v to šolstvo. Naši cilji, pogledi in nameni o tem šolstvu se lomijo in trgajo, le samo uradni naziv »kmečka« nas še veže in druži. Dokler ne bomo **sami** dovolj vzgojeni in prežeti s kmečko miselnostjo, vse dotlej bo v nas ta klic po potrebi primernega glasila za fante — **neosnovan** in vse dotlej bi bila realizacija takega lista že vnaprej **zapisana smrti.** Vzgojo in prežetost s kmečko miselnostjo si moramo najprej pridobiti sami, ne samo z nujnim in prepotrebnim spoznanjem in poznavanjem življenjskih in gospodarskih razmer svojega okraja, temveč tudi s klesanjem svoje lastne učiteljeve osebnosti, da bomo sposobni ustvarjanja vzgojnih in doživljanja etičnih in moralnih vrednot življenja. Šele takrat bomo zmožni in takrat tudi poklicani, da bomo pisali članke v list, ki bi naj bil namenjen fantom kmečke nadaljevalne šole.

V večji meri in potrebi bi naj bil danes klic po listu za **učiteljstvo,** ki vodi in poučuje v kmečkih nadaljevalnih šolah. Da bi mu bil kažipot pri spoznavanju vasi, svetovalec pri pouku, pomočnik za razumevanje življenjskih razmer naše vasi in sodelavec pri gradnji vaškega občestva.

Učitelji na vasi smo poklicani, da nudimo kmečkemu fantu dobrine naše slovenske kulture in da ga navežemo k lastnemu opazovanju in sprejemanju obrazovalnih dobrin. Naša uradna statistika zaznamuje dovolj listov in knjig, ki jih naj čita ravno kmečki fant. Dovolj je v teh listih in knjigah člankov in razprav, da bo našel v njih vse, kar je za njegov duševni razvoj potrebno, še več pa praktičnih naukov, ki so mu potrebni pri vsakdanjem delu.

Čemu še več listov, ko je vendar naša sveta dolžnost, da navajamo fante na strokovne in kmečke liste in revije in da vsem tem člankom v teh listih **damo tako obliko, da jo bodo fantje življenjsko doživeli in kot svojo uporabili v življenju** —? Ali ni živa beseda plodovitejša, ali ne pade v rodovitnejšo prst kot mrtva pisana beseda?

V vzgoji kmečkega občestva, v vzgoji ljubezni do dela in kmečkega stanu ne more nikdar nastati vrzel zaradi pomanjkanja primernega glasila za fante. To je možno le tam, kjer ni načrtnega in jasnega pogleda na pravi in edini namen našega slovenskega kmečkega šolstva. -c-

Obvestilo

Letošnje šolsko leto je kmečko nadaljevalno šolstvo v precejšnjem razmahu, število šol se giblje okoli stotice. Ožji odbor se po potrebi sestaja k sejam, kjer se obravnavajo tekoče zadeve. Predvsem se je zadnje čase obravnavalo vprašanje učnega načrta. V ta namen bo v kratkem sklicana anketa nadzornikov teh šol, na kateri se bo v tem podrobneje razpravljalo. Mnogo teh šol ne ve, da obstaja tudi banovinska knjižnica, v kateri je mnogo pomožnih knjig za predavanja. Prav tako ima ta knjižnica še precejšnjo zalogo brošur: 2. zv. Reja goveje živine, 3. zv. O obdelovanju njivske zemlje. Tovariši, ki delujete na teh šolah, naročajte te brošure in poslužujte se knjižnice ter se obračajte na naslov: Kmečka nadaljevalna šola Ljubljana, Barje.

† Radoslavu Knafliču, svojemu prvemu slovenskemu učitelju v spomin

Sredi zime, ko je vsa pokrajina odeta z belo sneženo odejo, je slovenska obmejna gruda sprejela in pokrila posmrtne ostanke velikega slovenskega sina, učitelja in vzgojitelja nove slovenske obmejne generacije, g. Radoslava Knafliča.

Njegova borbenost, nacionalna trdnost in zavednost, njegov idealizem ter njegov značaj naj bodo nam vsem vzor in stopinje, po kateri naj bi hodili vsi, kajti s temi vrlinami je pokojni Radoslav Knaflič koval in vzgajal, se boril, ni klonil in končno vedno zmagal. Krepak po duhu je vedno premagal najtežje ovire, je vedno prebredel najtežje prepade, ki mu jih je bodisi usoda, bodisi človek postavil na pot, in končno so njegov duh, njegova volja in njegov »hočem« ustvarili čudeže na vseh poljih, kjer se je uveljavljal.

Kot sin Slovenskih goric, iz revne železarske rodbine je postal narodni učitelj z vsemi odlikami dobrega ljudskega vzgojitelja in odličnega narodnega borca. Svojih sil ni posvečal samo mladini, ki mu je bila poverjena v vzgojo, ampak je v teh težkih časih, ko je bil naš narod brez pravice in svobode, posvetil temu zatiranemu narodu vse sile in ga bodril, vzpodbujal in vzgajal v duhu svobodoljubja in nacionalnega preporoda. Narodu je bil povsod, kjer je poučeval, pravi oče in po očetovsko je ta narod vzgajal v krepkem jugoslovenskem duhu, da je ostal zvest tradicijam svojih dedov in prejšnjih rodov. Vedel je, kaj narod potrebuje, da bo vzdržal v kruti borbi proti nemškutarskemu duhu, ki je v predvojnih letih zastrupljeval našo zemljo. In tudi tu je zmagal!

Za svoje resno narodno vzgojno delo, ki ga je izvrševal z vsem idealizmom in optimizmom, da bo nekoč bodočnost le naša, je bilo takoj po izbruhu vojne tudi za njega mesto v graških vojaških zaporih, kjer je delil usodo z mnogimi slovenskimi in jugoslovenskimi idealisti svojega kova.

Pokojni Radoslav Knaflič pa ni vzgajal in delal za narod samo z besedo, ampak je zastavil tudi svoje ostro ošiljeno pero in v klenih besedah in spisih branil narodove ideale in pravice.

Kot učitelj in upravitelj pa je bil tudi prvoboritelj za stanovske pravice, svojim tovarišem je bil iskren tovariš, svetovalec in sodnik.

Ko sta se sen njegovih vzgojnih načrtov ter njegova edina vroča želja po državni in narodni svobodi uresničila, ga je naša prosvetna oblast postavila na zelo izpostavljeno službeno mesto v Radvanje pri Mariboru. Tu je zopet pričel z novim delom, z delom, ki je rodilo pozitivne sadove. Kraj njegovega prvega mesta v svobodni domovini je bil močno ponemčen in treba je bilo orati novo ledino in vzgojiti nov naraščaj v duhu slovenskih in jugoslovenskih ideoloških smeri, ki jih je prav v Radvanju močno zabrisala smotrna germanizacija. Trdo je bilo tu njegovo delo, kajti marsikaj, kar je s težavo zgradil, so mu preko noči porušili nasprotniki. A bil je zopet trden, borben do skrajnosti, marljiv kot čebela, neustrašljiv, zvest svojim idealom in je končno zmagal. Vzgojil je novo genracijo kljub odporom renegatov, organiziral je novo šolo in tako šel v pokoj z zavestjo, da je vse svoje sile posvetil zatiranemu slovenskemu narodu in pomagal graditi to lepo domovino. V pokoj je šel z zadnjega službenega mesta ponosen na svoje delo, saj sta v Radvanju nastopila nov rod in nov duh, saj je po dolgih letih napora in dela slovenščina prevladala v kraju. Ledina je bila zorana, ono, kar so mu vedno rušili, je končno zgradil in z lahkim srcem in vedrim pogledom v bodočnost je šel v pokoj.

Red sv. Save V. stopnje ter častno občanstvo občin Jurkloštra in Kokarjev dokazujeta njegovo delo med narodom.

Zadnja leta je hodil po Mariboru sključen pod težo let, vendar vedno čil, nasmejan in z vsakim se je rad razgovarjal. Še vedno je delal, ni miroval, dokler ni smrt na dan sv. Treh kraljev pretrgala niti njegovega plodonosnega življenja.

Sedaj sanja in spi v svoji ljubljeni, svobodni slovenski zemlji, ki jo je tako zvesto ljubil. Naj mu bo ta sveta zemljica lahka odeja, mi, njegovi bivši učenci, pa bomo prvega slovenskega nadučitelja na radvanjski šoli ohranili v večnem, trajnem in svetlem spominu. Slava mu! **Kolar Vilko.**

UČITELJSKI POKRET

Malo pogleda na naše opravljeno delo

Kmalu bo izšla nova številka »Prosvete«, ki bo posvečena prehrani slovenskega šolarja. S številko bo zaključeno zbiranje gradiva za pregled sociioloških razmer, v katerih živi slovenska mladina. Menda ne bo odveč, če na tem mestu bežno pregledamo, kakšno delo so opravili slovenski pokretaši za šolo in pedagogiko.

Važnost opravljenega dela ima svoj poglavitni poudarek v novem gledanju na pedagoške probleme. **Pokretaši so krenili od zgolj spekulativnega k stvarnemu gledanju, ki mu tvori osnovo eksperiment.** Vse dosedanje anketiranje ni nič drugega nego zbiranje eksperimentalnega gradiva, ki so ga pokretaši predelali po znanstveni statistični metodi do končnih zaključkov. V tem je temeljna razlika med delom učiteljskega pokreta in drugo slovensko pedagogiko, ki se še vedno in izključno izživlja v spekulacijah. Zaradi jasnosti te trditve poglejmo, kakšna je razlika med zaključki, ki so izraz spekulativne metode, in zaključki, ki so produkt statistične obdelave.

Znanstvenik, ki dela na spekulativni način, se poslužuje **opazovalne metode.** Ta metoda pa kvantitativno ni opredeljena, on lahko opazuje poedince, ev. tudi kolektiv. Po verjetnosti, da se opažena dejstva pojavljajo tudi na predmetih iste vrste, ki pa jih znanstvenik ni opazoval, dela zaključke po posvem subjektivni poti, saj je celotni proces podvržen subjektivni kombinaciji in zaključevanju. Za širši krog bodo torej njegove ugotovitve imele klico večje verjetnosti takrat, če so bila njegova zapažanja izvedena pod istimi pogoji na čim širši osnovi in če je skušal znanstvenik čim bolj odrivati svoj

Marko Klop:

Napačni računi

Oni dan so imeli pri sosedu koline ali furež. Midva z ženo, kajti jaz sem oženjen, sva mislila, da naju bodo povabili. Na ta račun sem prepovedal vsako kuhanje obeda. Žena pa je svetovala malo krompirja in solate, češ do večera je dolgo, pa tudi sicer je dobro malo jedi, ki želodec razširi. Dal sem ji prav. Zlasti, ker mi krompir zelo tekne in sem tudi zelo navajen nanj. Ako slučajno pri nas jemo kaj drugega, mi mora žena za po obedu ali večerji speči vedno še en krompir za poslastico, da dobim v usta tisti blažen krompirjev okus. Pravijo, da so za poslastico torte, pecivo, gibanice in potice, vendar jaz sem se že priučil pečenemu krompirju in sem zelo zadovoljen.

Krompir pa je tudi važno hranivo človeštva in živalstva. Nekateri ljudje ga v velikih množinah kuhajo svinjam, v manjših količinah ga pa sami jedo. Takole mimogrede bodi povedano, midva z ženo sva ga pridelala pol tone. Pa je tudi dečko krompir, dečko, da mu ni para med pridelki matere zemlje. Povsod je na mestu: v krompirjevih hlebčih, v krompirjevih žličnikih, v salati, zabeljen, zmečkan, nezabeljen, v oblicah, cel ali pečen. Kot tak je zelo koristna jed zlasti za učitelja, ki živi na deželi ter tako rekoč sredi krompirja.

Zjutraj z ženo vstaneva. Kaj bomo jedli? Včasih, ah, včasih je bilo to tako lahko, mlekarica je mleko prinesla, žena ga je skuhala in pojedla sva ga. Včasih sem pa tudi jaz, medtem ko se je kuhalo mleko, kadil svalčico in koval načrte. Sedaj ni več niti mleka niti svalčice niti načrtov. Le želodec, neizprosni tiran, je ostal.

Po zajtrku sestaviva krompirjev jedilni list. Ta nama ne dela težav zlasti sedaj, ko imava pol tone krompirja. Saj res, tudi 200-litrsko kad zelja imava, korpco peteršilja in merico korenja ter 2 litra fižola. Fižol je zelo slabo storil na najini njivi, ki jo imava v najemu.

Po vsem tem si lahko približno naslikate moje razpoloženje, ko sem pri sosedu zaslišal smrtni klic prašičev. Bil je četrtek, dela nisem imel, zato sem spremljal v mislih ubogo svinjsko paro na zadnji poti.

Nekako takole sem si predstavljal.

Prase je utihnilo — sedaj ga bodo garali, nadrgnili ga bodo s smolo, vrgli v arnico, polili s kropom in okraspali z verigo in pločevinastimi žlicami. Potem ga bodo štirje krepki dečki pograbili in odnesli v kuhinjo. Postavili ga bodo na noge, prerezali čez hrbet. Prikazala se bo debela slanina. Potem bodo prerezali trebuh in vzeli iz njega jetra. Jetra bo gospodinja skuhala. Jedli bodo. Nato razrezali slanino, jo skuhali in cvrli. Imeli bodo masti, mnogo masti. Meso bodo vdimili, nekaj bodo vložili v zaseko, nekaj pa bodo surove pojedli. Tam bom tudi jaz zraven.

Takole so tekle moje misli in me kruto prevarale. Sicer sva oba z ženo proti raznim povabilom v vas. Sila pa kola lomi in tako prilegel bi se košček svinjske pečenke po tednih krompirjevih obedov. Res da bi lahko šla k mesarju. Nerodno nama je hoditi tja zlasti, ker sva neko malenkost še dolžna.

Zasmilila se mi je žena in zasmilil sem se sam sebi. Šel sem v vas in kupil 6 jajc. Žena jih je spražila čisto na mehko. Kruha sva nadrobila. Zelo sva se najedla in bila sva zadovoljna. Ker sva pa že bila potratna, sva začela računati: Večerja 12 din, obed polovico več, t. j. 24 din, zajtrk pa polovico manj, 6 din, ves mesec 1260 din in vse leto 15.120. Potem obleka, čevlji, rjuhe, blazine, nogavice, klobuki, kravate, robci eno k drugemu 6500 din. Stanovanje 12 krat po 200 din 2400 din, drva 8 krat po ¾ m³ in 4 krat po 3 m³ je 2880 din. Poleg tega še časopis, knjige, zobozdravnik, pot enkrat na leto domov, kako skromno veselje, ki si ga že dolgo odrekam, 1500 din.

Pred nama leži listič in številke se nama smejejo nasproti 15.120 + 6500 + 2400 + 2880 + 1500 = 28.400. Kaj pa dolgovi, ki jih ima povprečno vsak učitelj 5000 din, torej je to 33.400? Pa otroci, ki so temelj katoliških družin in osnova procvita države? Ali jih ni in jih ne bo ali pa bodo lačni.

Ne trdim, da so moji računi točni. Nekdo ima malo večje, drugi ima manjše. Pravijo, da je to odvisno od življenjskega standarda.

Vem pa čisto za gotovo, da ima učitelj pripravnik s stanarino in kurivom 1171 din mesečnih ali 14.052 din letnih dohodkov. Torej manjka 19.348 din. Učitelj v deveti skupini pa ima približno 3600 din več letnih dohodkov kot pripravnik in ostane primanjkljaj 15.748 din. Torej tudi krasna vsotica za človeka, ki živi izključno od denarja. — Še tole:

Nekoč sem bil na nekem predavanju o pridelovanju živeža. Tam je med drugim povedal predavatelj tudi nekaj o življenjskem standardu. Rekel je, da je hvala bogu naš standard oziroma so naše življenjske potrebe takšne, da hočemo spati v snažni postelji, v kateri je najmanj ličje, pregrnjena je z rjuho, pod glavo damo vzglavnik, pokrijemo se z odejo in blazino, kadar je mraz. Tudi spalne srajce nosimo. Čez dan imamo oblečeno srajco, spodnje hlače, suknjo, telovnik, hlače, pozimi majico, na nogah imamo nogavice in čevlje. Kadar gremo iz hiše, poveznemo na glavo klobuk, pozimi si oblečemo tudi plašč. Jemo iz pločevinaste ali porcelanaste posode. Zelo radi imamo snažna, okusna in lepo servirana jedila. V usta nosimo z žlico in vilicami, režemo pa z nožem. Radi čitamo dnevne novice, knjige in revije, hodimo v gledališče in kino ter si v prostih dneh privoščimo kak izlet. Včasih si tudi kravato privežemo.

V osrčju Azije in Afrike pa baje živijo narodi, ki ne čutijo potrebe po snažni postelji, temveč ležijo kar na listju in slami, jedo surove jedi kar z rokami, žrejo jih bolhe in uši. Hodijo nagi in bosi ter si ne privežejo kravat. Knjig, revij in časopisov ne čitajo niti ne hodijo v kino in gledališče niti se ne brijejo in strižejo.

So pa tudi ljudje — posamezniki, katerih življenjski standard je mnogo nad vsem tem. Natančni so, kar se tiče jedi, pijače, postelje in obleke. Posedajo po kavarnah in nočnih lokalih, knjige zelo zametujejo, so pa tudi zelo neoporečeni, a imajo slabe živce.

Kdo spravi vse to v sklad: te letne dohodke, nas, Afrikance in tiste posameznike. Res, čudna so pota Gospodova.

M. Nagajka:

Moj pas nima več lukenj

Prav resno sem v zadregi in ne vem, kje bom dobil novega. Kaj takega se mi še ni pripetilo. Čevlji mi še pristajajo, noga se kar noče spremeniti na nobeno stran, podplat je zmeraj enake velikosti, obleka tudi še nekako, postala je sicer ohlapna in oguljena je že, a da bi šla kar tako v nič kot pas — tega še ne.

S pasom je pa križ.

Prvič, ko sem ugotovil v tako zvanem privatnem gospodarstvu nekak primanjkljaj, me je nekoliko pogrelo. »Porušeno je ravnotežje,« sem dejal. Najbrže sem se tudi počehljal za ušesi. Prav gotovo sem se. Kadim ne, tudi pijem ne — pa se mi številke niso skladale. Kar se tega tiče, imam iz vsega dober nauk: če piješ in kadiš, nimaš nič, če ne piješ in ne kadiš, pa še manj. Žena pa tudi ni hotela biti kriva. »Križ božji,« je rekla, »cene naraščajo, kaj pa misliš! Zdaj pa glej, kako bomo shajali!«

In sem začel gledati. Pa kakor sem gledal okoli sebe, ničesar nisem našel. Pač, kultura, pri nas je polno tako zvane kulture. Ne vem, koliko časopisov je prihajalo v hišo in knjige so ležale po vseh policah, na omarah in pod omarami in otroci so jih prebirali, kakor so videli mene in ženo, čeprav niso poznali niti črke — sploh polnokrvna kultura. No, in te kulture se je zazdelo ženi preveč.

»Ali ne bi črtali malo kulture?«

Mežikal sem malo, pa sem vseeno začel prevračati knjige — pa kakor sem izbiral, nič pametnega mi ni prišlo na misel. Pa je sedla še žena, mislila je, da nemara nočem, gledala je in iskala, ne, tega ni mogla, tu so dobre knjige, tam je spet nekaj znamenitega, gledala je in gledala, računala in se ni mogla odločiti.

»Izberi in odloči sam!« je dejala srdito in mi pustila vse skupaj. »Pa naj še Pimožar da kaj za kulturo!«

Pimožar je namreč naš trgovec in mesar, takole na debel milijon ga cenim, no, kar se tiče kulture, ga moram opravičiti, mož je res

osebni element od zapažanj, kakor ni končno brez važnosti njegov odnos do zapažanja in do kolektiva, ki ga hoče karakterizirati. Brez pretiravanja lahko rečemo, da so ugotovitve iz področja spekulacije vedno le teze, ki jih lahko potrdi ali ovrže šele kontrola, izvedena s kolektivom.

Eksperiment s statistično obdelavo ima povsem drugo lice. Prvo, kar dela eksperiment objektivnejši od opazovanja, je eliminiranje osebnega vpliva po znanstveniku. Čim pa se pridruži eksperimentu še statistika, se prepreči prerano posploševanje. Ugotovitev je statistično dognana samo takrat, če se je pokazala kot večinska oblika v proučevanem kolektivu. To se pravi: najmanj 67 % eksperimentov mora pokazati isto lastnost, preden jo znanstvenik aplicira na kolektiv. Eksperiment s statistiko karakterizira torej vedno samo dejstva, ki označujejo lastnosti kolektiva.

Po zaslugi pokretašev je dobila sociologija slovenskega šolarja konkretne oblike. V naši oficielni pedagogiki se je sociologija omejevala le na teorije o okolju ali miljeju. Vse te teorije pa le bolj naštevajo vrste raznih okolij, zelo malo ali nič konkretnega pa ne povedo o vzrokih in posledicah, ki jih rode v vzgojnem svetu. Po proučevanju pokretašev pa stoje pred slovenskim učiteljem drobni zvezki »Prosvete« s konkretnimi razmerami slovenske socialne sredine. Vsakdo mora priznati, da dobiva iz tega gradiva bogata spoznanja o tem, v kakšnih razmerah živi slovenska šolska mladina. Na osnovi socioloških podatkov se odpirajo slovenskemu učitelju tudi pogledi pri njegovem praktičnem delu:

1. Po socialnih razmerah šolske mladine se odkriva učitelju pogled na splošno družbeno stanje sodobnosti. Le malo zdravega razmišljanja more osvetliti vsakomur navidezno tako komplicirana dogajanja.

2. Vzporedno s socialnimi razmerami mora pri slovenskem učitelju zrasti stavba nove, slovenskim socialnim razmeram odmerjene šole.

3. Z novimi pogledi stopa učitelj pred svoje učence, ki mu ne morejo biti samo talentirani in neumni, marljivi in leni, čisti in umazani... marveč ve, od kod in zakaj je tako.

4. Končno pa menda vendar dozoreva prava misel o novodobnem šolskem delu (principi: življenjskosti, dela, celosti...), ki ne more biti samo sklop metodičnih in didaktičnih načel, ampak mora temeljiti na globljem vsebinskem smislu.

Pokretovo delo o socialnih razmerah temelji na **ekonomiji.** Ta je bila doslej skrita v teorijah o okolju ter ni nikoli v najmanjši vlogi nastopila v slovenski pedagogiki. Pri pokretovem delu pa je kot pomočnica sociologije odigrala zelo važno vlogo. **Z vso jasnostjo je pokazala, da se na narodni kolektiv ne more gledati z nekim enotnim merilom, marveč je treba upoštevati socialne razrede,** ki so se razvili v narodnem kolektivu iz liberalnogospodarskega produkcijskega sistema. V sociološki zgradbi pa so posamezni socialni razredi tudi podrobno karakterizirani, končno pa po statistični metodi povezani v povprečno stanje celotnega slovenskega naroda.

Pri razvrstitvi sociološkega gradiva je opravila levji delež **vitalna statistika.** Na tem mestu o njej ne bom razglabljal, ker je njeno važnost v pokretovi rubriki podčrtaval že tov. Debevec. Poudariti bi hotel le neko važnost, ki je ne smemo prezreti. Pokretaši so bil med prvimi Slovenci, ki so metodo vitalne statistike uvedli in tudi razložili (»Prosveta« o telesnem razvoju slovenskega otroka!). Pri razlagi te metode so opravili hvaležno delo na polju slovenske statistične terminologije. Pri delu so često pogrešali pedagoško terminologijo, ki je pri nas zelo zanemarjena in podvržena samovoljnosti pedagoških delavcev. Prav v zadnjem času opažamo vnašanje novih terminov, ki pedagoškega dela ne lajšajo, marveč otežkočajo, ker z novimi termini ne determinirajo tudi stvarno nekaj novega, ampak samo lepijo nove napise starim dejstvom.

Vrhunec dela iz prve etape proučevanja slovenskega šolarja pomenja analiza telesnega razvoja slovenskega otroka in postavitev začasne normale za težo in višino.

S tem delom je bila zamašena vrzel, ki zeva le pri redkih narodih, slovenski narod pa je stopil med tiste kulturne narode, ki čutijo, da je treba bodočnost naroda zasigurati z znanstvenim zasledovanjem rasti njegove osvežujoče sile, t. j. mladine. S tem delom pa se pri nas ponaša učiteljski stan, ki je opravil sicer delo, ki se tiče tudi njega, **vsekakor pa to ni bila samo in izključno njegova naloga.**

Opravljeno delo ima še veliko pozitivno stran, ki gre v prilog slovenskemu učiteljstvu kot stanu. V dobi, ki pomenja notranje vrenje in presnavljanje družbe, ko omahujejo ljudje na vseh koncih in krajih ter se predajajo nevidni usodi in pesimizmu, se je znašlo učiteljstvo, zapostavljeno od gornjih družbenih plasti, ki mu hočejo naprtiti z umazano demagogijo krivdo za težek položaj malega človeka. Šlo je tiho preko lažnih očitanj, ki jih bo razkrinkal čas, k resnemu delu, na čigar osnovi se bo morala nekoč graditi slovenskemu šolarju boljša bodočnost. Učiteljstvo se je iztrgalo nepotrebnemu pesimizmu in obsodilo statiko. Iz sodobnega družbenega dogajanja zajema kriterij za boljšo ureditev bodočnosti. In kar je glavno: **z anketiranjem, s predelavo in z interpretacijo ugotovljenih dejstev se dviga izobrazbena in kulturna raven slovenskega učiteljstva.**

Vladko Majhen

Iz listov

—l **Draginja v luči indeksov cen,** je naslov članka v »Jutru« z dne 12. jan. 1941, ki je v njem priobčen tudi sledeči indeks:

Gibanje indeksa cen v trgovini na debelo in na drobno ter indeksa življenjskih stroškov je bilo od izbruha vojne naslednje:

	Indeks cen v trgovini na debelo (1926=100)	na drobno (1930=100)	Indeks življ. stroškov (1937=100)
1939:			
avgust	76,8	89,3	107,7
september	76,6	90,0	—
oktober	80,1	91,8	—
november	86,8	98,7	—
december	90,9	100,8	114,8
1940:			
januar	93,3	104,2	—
februar	94,9	106,0	—
marec	98,5	108,2	121,9
april	102,4	110,9	—
maj	102,8	113,1	—
junij	105,8	115,0	133,5
julij	108,3	115,1	—
avgust	121,2	120,4	—
september	129,4	127,2	135,0
oktober	132,1	132,4	140,4
november	136,6	138,8	147,5
december	143,9	147,0	150,0
povečanje od dec. 1939	+ 58,3 %	+ 45,6 %	+ 30,6 %
povečanje od avg. 1939	+ 87,1 %	+ 64,7 %	+ 39,2 %

Ponovno je v decembru zabeleženo občutno povečanje indeksa cen rastlinskih proizvodov in sicer za 7,8 na 195,6 točke nasproti 90,7 točke pred enim letom in 75,7 točke v avgustu 1939 pred izbruhom vojne. Od avgusta 1939 do konca lanskega leta se je torej indeks rastlinskih proizvodov povečal za 159 %.

—l **V enem letu se je obutev podražila za 120 %.** Strokovnjaki zagrebške Delavske zbornice so izračunali, da so se življenjske potrebščine v zadnjem letu silno podražile. Hrana se je podražila za 79,30 %, obleka in obutev pa celo za 120,85 %. Edino stanovanja in razsvetljava so se podražili za okrog 10 %. (»Slov. narod« 13. jan. 1941.)

—l **Na radeški šoli potrebujemo moške učne moči.** Z odhodom g. Bratoka in upravitelja g. J. Božiča je ostala radeška šola brez moških učnih moči. Ostale so same učiteljice, ki imajo zlasti težave z učenjem obrtne šole. Sedaj smo dobili zopet novo učiteljico, ki je bila premeščena iz Tuhinja. Tako imamo sedaj na radeški šoli kar 8 učiteljic, pa nobenega učitelja. Mislimo, da bi prosvetna oblast morala gledati pri razdeljevanju učiteljskih mest tudi na to, da bodo na šolah tudi moške učne moči. (»Večernik« 11. jan. 1941.)

Učiteljski pevski zbor JUU Emil Adamič

— pev **Obvestilo. Članstvu UPZ sporočamo, da bo prihodnji pevski tečaj 2., 3. in 4. februarja t. l. v Ljubljani.** Zaradi nastopa v proslavo 15letnice obstoja UPZ meseca aprila je tečaj strogo obvezen za vse članstvo pevskega zbora. Na tečaju bo predaval novi dirigent Drago M. Šijanec o delu v mladinskem zboru. V teku prihodnjega tedna bo prejelo članstvo pevskega zbora okrožnico z vsemi važnejšimi sklepi o delu UPZ v tekočem poslovnem letu. — **Tajnik.**

— pev **Občni zbor UPZ.** Dne 6. januarja t. l. se je vršil v prostorih Glasbene Matice v Ljubljani občni zbor UPZ, na katerem so bili med drugimi sprejeti tudi sledeči važnejši sklepi: 1. UPZ proslavi 15letnico svojega obstoja s koncertoma slovanske glasbe v Ljubljani in Mariboru. 2. Za članstvo UPZ se uvede obvezen domač študij skladb. 3. Članstvo UPZ se je zaradi polovičnega odtegljaja dinarskega prispevka prostovoljno odreklo do nadaljnjega enemu delu svoji potnih stroškov. 4. Na šolah, kjer službujejo člani UPZ, naj se ustanove mladinski pevski zbori. Na šolah, kjer pa že obstajajo, naj člani pevskega zbora pomagajo pevovodji pri njegovem delu. V to svrho bo UPZ uvedel strokovna predavanja. Predavali bodo najvidnejši delavci na našem glasbenem polju. 5. Sreskim društvom bo UPZ razposlal posebno okrožnico o delu in stanju pevskega zbora po odtegljaju. 7. Agitacijo za UPZ po sreskih društvih prevzamejo posamezni člani pevskega zbora. 8. V upravni odbor so bili izvoljeni naslednji tovariši in tovarišice: predsednik Anton Faganeli, podpredsednica Mara Petrovčič, tajnik Vinko Rupnik, gospodar in arhivar Gabe Lumbar; odborniki: Tone Ljubič, Zora Zdešar in Maks Žitnik; namestniki pa Vida Kneisel, Ludvik Andolšek in Ivan Dodič. 9. Nadzorni odbor: Adolf Kocuvan, Juro Toplak in Šuštar Marija. 10. Artistični odbor: Radovan Gobec, Ferdo Skok, Tone Ljubič, Anton Faganeli in Rupnik Vinko.

—pev **Zadnji pevski tečaj.** Zadnji pevski tečaj se je vršil v dneh od 6. do 9. jan. 1941 v prostorih Glasbene Matice v Ljubljani. Udeležba je bila zadovoljiva, mnogo članstva pa je opravičilo svojo odsotnost z boleznijo. Novi dirigent Drago M. Šijanec je sestavil popolnoma nov koncertni program, ki ga je članstvo na tečaju že študiralo. Udeleženci so vzeli s seboj celoten koncertni program za domač študij, ostali ga bodo prejeli v teku prihodnjega tedna. Tečaja v februarju in marcu sta pripravi za jubilejni nastop v aprilu. — **Tajnik.**

Šolski radio

—r **Torek, 21. januarja 1941,** ob 14,15. uri. Kramljanje z mladino; g. Miroslav Zor.

—r **Petek, 24. januarja 1941,** ob 11. uri. Z gluhonemimi po Sloveniji; strokovni učitelj g. Vinko Rupnik. Sodeluje g. Ciril Sitar, bivši gojenec ljubljanske gluhonemnice, sedaj tiskarnar v Ljubljani.

—r **V kmetijskem radiu** bo v nedeljo, 19. januarja 1941, ob 17. uri predaval g. inž. C. Jeglič: Več dobre zelenjave!

Stanovska organizacija JUU

Vabila

= JUU — SRESKO DRUŠTVO ŠKOFJA LOKA bo zborovala v soboto, 18. januarja 1941, s pričetkom ob osmih v prostorih drž. ljudske šole v Škofji Loki. Dnevni red: Nagovor predsednika, poročilo o banovinski skupščini, situacijsko poročilo in dvoje predavanj. Tovarišica Pavčeva bo razpravljala o temi »Za ljudstvo v šoli in izven nje«, drugo predavanje bo o RK, zlasti iz ozirov na bolničarske tečaje. Polnoštevilno! — **Odbor.**

Poročila

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO RADOVLJICA je zborovalo dne 14. decembra 1940 na Jesenicah ob navzočnosti 48 članov in članic.

Tovariš predsednik je otvoril zborovanje in pozdravil navzoče.

Pred prehodom na dnevni red se je spomnil smrti blagopokojnega dr. Antona Korošča, ki si je s svojimi nesmrtnimi deli stekel neminljivih zaslug za narod in državo. Ob koncu govora je pozval navzoče, da počaste spomin velikega pokojnika z eno minutnim molkom.

Soglasno je bil sprejet predlog, da zbrano članstvo pošlje sožalno brzojavko predsedstvu ministrskega sveta v Beogradu.

Odpadle so vse ostale točke dnevnega reda izvzemši predavanja.

Predavatelj tov. Kunst Vili je v nad enournem predavanju seznanil navzoče o pouku elektrike v sodobni šoli. Svoje nadvse zanimivo predavanje je podkrepljeval s poskusi na električnih aparatih, ki jih je v ta namen prinesel s seboj. S predavanjem je dokazal, da je strokovnjak na polju elektrike kakor tudi vzgojitelj, ki zna vzbujati v učencih zanimanje tudi za predmet, ki je bil v stari šoli manj zanimiv. Dokazal je navzočim tovarišem, da nima pravilni pouk o elektriki samo praktičen pomen, temveč tudi vzgojen z vzbujanjem otrokovega veselja in volje do dela, z navajanjem na štednjo in drugo. Opozoril je na svoje načrte za šolo in dom, ki imajo še poseben pomen za učiteljstvo in učence, ker se dajo z majhnimi stroški uresničiti. Svoje predavanje je na žalost moral skrčiti. — Tovariši so z največjim zanimanjem sledili predavateljevim izvajanjem, ter je žel tovariš predavatelj ob sklepu obilo priznanja in zahvalo predsednika.

Opazilo se je, da si članstvo želi takih predavanj, ki imajo zanj praktičen pomen in, da je naveličano večnega teoretiziranja, zato je tovariš predsednik naprosil tovariša predavatelja, da na prihodnjem zborovanju predava o risanju v sodobni šoli in tudi v razredu praktično pokaže sodobni pouk risanja. Članstvo poziva, naj se zborovanj pridno udeležuje.

Končno se je sklenilo naj bo prihodnje zborovanje začetkom meseca februarja — na kar je tovariš predsednik zaključil zborovanje.

Bulovec Alojzij, preds. **Rutar Ludvik,** taj.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO NOVO MESTO je zborovalo v soboto dne 14. decembra 1940 v Novem mestu. Navzočih je bilo 41 članov, t. j. 46 %.

Tov. predsednik je po otvoritvi prečital dopis, s katerim so dovoljena zborovanja sreskih učiteljskih društev. Nato je pozval članstvo k rednejšemu obiskovanju zborovanj ter poudaril potrebo najtesnejšega sodelovanja članstva z upravnim odborom, da bo društvo lahko izvršilo vse delo, ki si ga je zastavilo s programom, ki je bil sprejet na občnem zobru.

Tov. blagajničarka je poročala o stanju blagajne. Društvo ima še vedno velike težkoče zaradi nerednega plačevanja članarine.

O banovinski skupščini je poročal tovariš Jurčec. Prikazal je splošen potek skupščine, natančneje pa je poročal o delu in sklepih gospodarskega odbora, katerega član je bil tudi on. Z odobravanjem je bilo vzeto na znanje zlasti dejstvo, da je v Ljubljani Akcijski odbor drž. uslužbencev že enoten, čeprav se je v Beogradu razdvojil v akcijski in centralni odbor.

Sledilo je dr. Schmidtovo predavanje »Napačni in pravilni vidiki pri poklicni izbiri.« V uvodu je opisal ustroj poklicne svetovalnice in s primeri iz življenja utemeljil nujnost njene ustanovitve. Nato je navajal najrazličnejše vidike, na podlagi katerih izbirajo starši otrokom ali otroci sami poklic, in s konkretnimi primeri pokazal, kako malo skupnega imajo ti vidiki z resničnimi strokovnimi sposobnostmi. Dostikrat je otrokovo sposobnost za ta ali oni poklic težko ugotoviti in je v takih primerih nujno potreben zanesljiv strokovnjaški nasvet, ki ga more nuditi le poklicna svetovalnica. Predavanje je člane izredno zadovoljilo ter povzročilo živahno razpravljanje. Splošna želja je bila, da bi g. predavatelj na enem prihodnjih zborovanj v posebnem predavanju pokazal potek dela v poklicni svetovalnici.

Prihodnje zborovanje bo v februarju, predavatelja zanje pa bo skušalo dobiti društvo iz lastnih vrst.

Hofbek E., preds. **V. Perpar,** tajnik.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO BREŽICE je zborovalo dne 14. decembra 1940 v ljudski šoli v Brežicah.

Navzočih je bilo 42 članov in članic.

Po uvodnih formalnostih sta podala tov. predsednik in tov. blagajnik poročilo o banovinski skupščini. Slednji je podrobneje orisal potek in delo v gospodarskem odseku, ki mu je tudi sam prisostvoval. Tov. predsednik je v svojem poročilu izjavil, da ni glasoval proti proračunu, ker se je iz poteka skupščine prepričal o nujnosti članarine vsaj v dosedanji višini. Ta njegov postopek je oporekala tovarišica Zupančičeva češ, da postopanje delegatov ni bilo pravilno, ker sta bila na zadnjem občnem zboru poverjena z naročilom, da glasujeta za znižanje članarine. Na to njeno izjavo je odgovoril tov, predsednik,

---

v stiski, letos je zgradil novo vilo, koliko je imel z njo skrbi in težav — zdaj bi ga res ne smeli nadlegovati še s kulturo.

In sva se zmenila z ženo, letos naj kar ostane pri starem, nič ne bomo spremenili, naj pač malo zadrgnem pas.

In sem prvič zadrgnil pas zaradi kulture.

Potem so prišli čevlji.

S čevlji je tudi križ.

»Bos ne moreš v šolo, kaj bodo ljudje rekli!« je skrbelo ženo.

Zastran ljudi mi ni dosti, ljudje mi ne bodo nič rekli, to vem. Saj vendar zmeraj učim v šoli, da je zdravo, če hodi človek bos. Večina mojih kmetov poleti tudi hodi. Čemu bi torej ne hodil še jaz? Ampak pride zima in zaradi čevljev ne morem ostati doma, za take stvari se zaenkrat ne dobi dopusta. Štel sem in računal, to je bilo več dni in mi je delalo več preglavic kot enačbe s tremi neznankami in žena me je priganjala. Ženske imajo sploh slabo lastnost, da jih skrbijo čevlji. Sprevidel sem, da ne gre drugače.

»Bom pa še malo zadrgnil pas,« sem rekel.

In sem ga zaradi čevljev tudi pošteno zadrgnil.

Potem je prišla obleka. Za suknjo nič ne rečem, od poroke jo imam in vsako leto se tolažim, da bo eno zimo še vzdržala. In vzdržala je že precej zim, nemara jo bom še enemu izmed sinov dal za doto. Hitro rastejo, cene pa še hitreje, mislim, da se ne bomo mogli dohajati. Plače so namreč obstale, so še edina stvar na tem božjem svetu, ki notira po stari predvojni ceni. Seveda, za gledališče ali za promenado taka suknja ni. No, gledališče imamo pri nas v kuhinji in promenada je precej velika, greš po hosti in dolgo vrsto ur ne srečaš nikogar. Na kmetih smo vsi enaki. Razen Pimožarja. Ta ima seveda usnjat suknjič in s kožuhovino je podložen, kakor se za zimske čase spodobi. Suknja bi torej potrpela. Tudi z obleko sva se še nekako pogodila, nekoliko manj jo bom tiral in bo še vztrajala, vsaj, dokler ne pade London in bomo spet lahko dobivali angleško sukno. Pa so še srajce in druga drobnarija, pogledaš okoli sebe in je ni več. Zastran kravate sem itak že sklenil, da bom pustil brado rasti, prihranil bom milo in britev in kravate. Tudi se ne vidi tako natanko, če je srajca oguljena in preprana. Zaradi nogavic in drobnarije pa res ni bilo mogoče drugače — spet sem zadrgnil pas za eno luknjo. Ne vem, nobene luknje ne morem napraviti v njem. Preveč jih je že.

Potem so tukaj otroci in za te je ravnotežje precej omajano. Nič ne rečem, moji niso še toliko zrasli, da bi morali kam v šole, pa je vendar nekaj sitnosti. Rastejo s cenami vred in zastran primanjkljaja mi gre. Da bi poskusil s posojilom, tega nikar. O dolgovih nimam dobrega mnenja. In kadar nisem vedel, kaj je treba, sem stisnil zobe in zadrgnil eno luknjo.

Seveda, bili smo vsi zdravi, to se pravi, po proračunski možnosti. To srečo imamo še, da uravnavamo bolezen po proračunski možnosti. Namreč bi moral že davno popraviti zobe, oba bi jih morala, jaz in žena, pa jih nisva, ne zaradi malomarnosti, o za vse dobro veva, tudi v časnikih sva že neštetoprat brala, kako je s temi zobmi in predavanja sva poslušala in neštetokrat sva ugotovila, da je vse neobhodna potreba, pa je z najinimi zobmi kot z ljubljansko bolnico v državnem proračunu — ne pridemo zlepa skupaj. In je prav tako z mojimi očmi, zdi se mi, da sem kratkoviden, pa ne morem do naočnikov. In je še sreča, da si nisem nikoli noge zlomil in da me ni doletelo kaj drugega. Tudi za to bi moral zadrgniti pas.

Moj pas nima nobene luknje več. Ne vem, kaj bo še prišlo. Lahko se zgodi marsikaj, na primer premestitev — no, to je, kar se tiče pasu, kakor potres. Greš, ne veš, kam, ne veš, s čim. Miklavž in božič sta letos odpadla, ta dva nista nič kriva pri pasu, pa bodo prišle še kake druge stvari, ljudje se zmeraj domislijo česa posebnega, mogoče bodo poplave ali kaj drugega. Kako bo zaradi pasu, še ne vem gotovo. Na vsak način si bom moral pomagati. Najbrže bom vzel navadno vrvico.

Ali pa bom brez pasu.

Zadnje bi bilo še najboljše.

da je že v svojem poročilu dovolj podrobno obrazložil svoj korak, ki je bil v tem pogledu po njegovem mnenju popolnoma upravičen. S to izjavo se je zadovoljila tako tov. Zupančičeva, kakor tudi ostali člani. Poročiloma o skupščini je sledilo predavanje tov. Ledineka »O osnovah sodobnega šolskega dela«, kateremu je članstvo sledilo z velikim zanimanjem ter njegova temeljita izvajanja, podkrepljena s primeri iz njegovega šolskega dela, nagradilo z velikim aplavzom. Z veseljem je vzelo članstvo na znanje, da bo ob prvi priliki še podal drugi del svojega referata.

Pri predlogih se je razpravljalo najprej o društveni prireditvi, ki naj bi bila prihodnje leto v maju ali juniju povodom polnoletnosti Nj. Vel. kralja Petra II. Za določitev podrobnega sporeda te prireditve se je izvolil odbor štirih članov in to: tov.: Županova, Dernač, Sancin, Vidmar.

Tov. Aparnik je podal poročilo o reorganizaciji »Učiteljske tiskarne« in njenem delu ter vabil članstvo naj podpirajo to podjetje, ki je last učiteljstva.

Prihodnje zborovanje je predvideno v februarju v Brežicah.

Da bi se poživilo delo na naših zborovanjih, izražamo željo, da se jih tudi članstvo iz zahodnega dela našega sreza udeležuje številneje.

R. Ivanuš, preds. **Rozin-Tomše**, tajnica.

— + JUU SRESKO DRUŠTVO PTUJ je zborovalo v soboto, 14. decembra m. l., ob 9. uri v Mladiki v Ptuju. Zborovanja se je udeležilo 95 članov, to je 58,64 %.

Po pozdravu na navzoče je tov. predsednik uvodoma prečital odlok kr. banske uprave, ki dovoljuje zborovanja. — Poročilo predsednika o banovinski skupščini, o delu sekcije in o organizačnem gospodarskem stanju je članstvo z zadovoljstvom vzelo na znanje. K poročilu o okoliščinah in stanju akcijskega odbora je članstvo zavzelo soglasno odobrilno stališče in naziranje sekcijskega vodstva. Izrazilo je željo, naj vztraja banovinski akcijski odbor na svoji dosedanji poti ter mu je hvaležno za vse dosedanje delo. Postopanje centrale glede centralnega akcijskega odbora je članstvo vzelo na znanje in odobrilo. Z odobravanjem je članstvo tudi sprejelo poročilo vztrajanja sekcijskega vodstva glede ustvaritve enotne jugoslovenske učiteljske organizacije in zbližanja s tovariši Hrvati.

Tovariš nadzornik Vizjak Ciril je nato prečital razpis banske uprave, zadevajoč osnutek seznama najpotrebnejših učil, ki naj bi jih imela vsaka tudi najmanjša ljudska šola. Stavljen in osvojen je bil po kratki debati predlog, da dobi vsaka šola en prepis seznama, ki ga pri učiteljskem svetu razmotriva in pri prihodnjem zborovanju nato stavi predloge v izpopolnitev.

Nato se je v obliki debate, ki jo je vodil tovariš nadzornik Vizjak, vršila razprava o vzrokih padanja lepe pisave in lepih spisnih oblik. Po ugotovitvi glavnih ovir uspešnega lepopisnega pouka, ki jih je izneslo učiteljstvo in ki so: premala pažnja na pravilno pisanje sploh; obilica naglega pisanja pri realijah; nesistematično slab material, zlasti monopolni zvezki; manjša pozornost za uporabo pisalnih sredstev; okornost otrok; prevelika obremenitev otrok s fizičnimi deli doma; nervoznost otrok itd. je tovariš nadzornik nakazal pot, po kateri bi izboljšali s pravilnim in smotrnim lepopisnim poukom pisavo ljudskošolske dece. K zaključku se je ugotovilo, da je potrebno: 1. Temeljit pregled pismenih izdelkov; pažnja na lično obliko, oblikovne pogreške; zahtevati je lepo in pravilno obliko črk; površni izdelki naj se ponove; ker zgledi vlečejo, naj se učitelj prizadeva, da piše lepo. 2. Nareke realne snovi v dnevnike je treba omejiti, nadomeste naj se z dispozicijo, ilustracijo ali legendo; upošteva naj se načelo samodelavnosti. 3. Na šoli mora biti program sistematičnega in načrtnega dela. V učencih je zbuditi zanimanje z vestno in temeljito pripravo. 4. Vaje za urjenje ročne spretnosti; pokazati sestavne dele v veliki, pretirani obliki; vaje v zraku, na papirju ali na tabli; opozarjanje na črkovne elemente. 5. Tehnički pripomočki: peresnik, pero (krogličasto pero), papir (zvezki); priporočljive so lepopisne mape. 6. Pravilno držanje trupa.

Največ debate je izzvalo vprašanje pedagoške škrinjice, kako se je obnesla nova odredba glede poletne olajšave pouka. Soglasno se je ugotovilo: da je šolski obisk olajšancev skrajno slab, da ta novost slabo vpliva i na obisk ostale dece; uredba o obravnavi zamud je neprimerna in je nujno, da se uredba spremeni, izločijo naj se domači činitelji, zamude se naj obravnavajo oblastveno in to po učiteljskih svetih in po srezih. — Debata o kurivu in pavšalu kuriva učiteljstvu je ugotovila, da je sedanja normirana količina premajhna, cena današnjim razmeram zelo neprimerna in da bi bilo pravilneje, če bi učiteljstvo prejemalo kurivo v naturi. — Bil je iznesen še apel, naj organizacija stori vse in naj vendar javnost in merodajni činitelji uvidijo, da je stanje uradništva več kakor neznosno in da je povišanje prejemkov drž. uslužbenstvu državljanska in nacionalna nujnost.

Ko je tovariš predsednik sprejel vest, da je preminul prosvetni minister dr. Anton Korošec, je pozval zborovalce, da v znak žalovanja vstanejo in zakličejo velikemu sinu slovenskega naroda, borcu za Jugoslavijo, Slovencu in Jugoslovanu trikratni »Slava!«. Nato je predsednik zborovanje zaključil.

Prihodnje zborovanje se bo vršilo v soboto, 8. februarja 1941.

Preds:. **Zupančič Drago.** Tajnik: **St. Stanič.**

— + JUU — SRESKO DRUŠTVO SV. LENART V SLOVENSKIH GORICAH je imelo svoje zborovanje v soboto, dne 14. decembra 1940, na državni ljudski šoli pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah, ob udeležbi 36 članov oziroma članic.

Po uvodnem pozdravu je tov. predsednik posebej pozdravil novopristopivše tovariše ter prečital odlok o zopetni dovolitvi zborovanj. Nato je podal obširno poročilo o poteku banovinske skupščine ter o njenih sklepih.

Po poročilu se je razvila živahna debata, v kateri je delegat dajal odgovore na vprašanja o svojem postopku na skupščini. V debato sta posegala tov. Majhen in tov. Kert.

Blagajnik je podal poročilo o stanju blagajne ter pri tem pozval navzoče članstvo, naj redno plačuje svoje prispevke.

Sledilo je predavanje tov. predsednika o zgodovini Sv. Lenarta v Slov. goricah. Predavanje je bilo zanimivo in izčrpno, izneseni podatki bodo lahko služili učitelju, ki ni domačin, za snov pri zgodovinskem in domoznanskem pouku. Tov. Kert je tudi predlagal, da naj se zbere gradivo še za ostale kraje Slov. goric, uredi in izda.

Pri slučajnostih je bil soglasno sprejet sledeči sklep:

Protestiramo proti napadu na delegacijo v uvodniku »Po skupščini«, kjer se napadajo delegati radi glasovanja proti sekcijskemu proračunu, ker je bilo našemu delegatu naročeno s strani članstva, da tako postopa.

Pri prihodnjem zborovanju naj pripravi članstvo vprašanja za skrinjico.

Ker so po dolgem času spet dovoljena naša zborovanja, pozivamo vse članstvo, da se jih redno udeležuje ter na ta način aktivno sodeluje v skupni borbi za izboljšanje našega stanovskopolitičnega in materialnega položaja s posebnim ozirom na kritične čase, v katerih živimo!

Rogl Fran, preds. **Jurjaševič R.**, tajnik.

— + JUU — SRESKO DRUŠTVO GORNJI GRAD je zborovalo v soboto, 14. dec. 1940, v Mozirju ob navzočnosti 32 članov od 49. Na novo je pristopila tovarišica Vrhovec Olga iz Radmirja. — Tov. predsednik je takoj v uvodu javil, da je ta dan preminul prosvetni minister dr. A. Korošec, orisal je njegovo življenjsko pot in podčrtal pokojnikove zasluge za ustvaritev skupne države Slovencev, Hrvatov in Srbov. Nato je pozdravil tov. sreskega šol. nadzornika Kotnika Zorka in izrazil željo za trajnim sodelovanjem z njim, kadar bo treba prinašati deleže k skupnemu napredku okraja. Čestital je tov. Petraču in tov. Mašetu — kakor tudi drugim, ki jim poprej ni imel take prilike — ob prejemu odlikovanj reda Sv. Save IV. stopnje. Besedo je povzel g. sreski načelnik. Po krajšem nagovoru, ki je v njem izrazil posebno veselje, da je delo odlikovanih učiteljev in s tem učiteljstva sploh našlo priznanje na višjem mestu, je izročil odlikovancema odlikovanji. Tov. predsednik se mu je zahvalil za lepe besede in prešel k poročilu o banovinski skupščini, **po katerem se je ugotovilo, da je kot delgat društva na banovinski skupščini dosledno zastopal nalogo in interese tukajšnjega članstva.** — Zaradi težkega materialnega položaja učiteljstva, ki se neprestano nanaglo slabša, pozivamo vodstvo sekcije, da stopi v stik z drugimi organizacijami in zahteva pri merodajnih činiteljih energične mere proti navijanju cen in zvišanje uradniških plač. Pridružujemo se resoluciji sreskega učiteljskega društva v Murski Soboti z dne 4. decembra 1940. Sekcija naj izposluje tudi izplačilo zaostale stanarine poročenim učiteljicam. »Nekaj splošnih pripomb k preosnovi ljudskega šolstva« je podal tov. nadzornik Kotnik. Ravnatelj je poudaril prednost številnejših, dobro opremljenih, nižje organiziranih šol z zadostnim številom učiteljstva pred posameznimi »šolami — palačami«. Vsi učenci naj v šoli dobijo brezplačno vse potrebne učne knjige, pri nabavi katerih naj odloča kvaliteta in ne ime sestavljalca. Snov, ki naj je bo manj in naj bo predvsem vzgojna in življenjska, naj ne bo za vse tako različne kraje naše države enotna. Splošni učni načrt, ki naj določuje predvsem smotre šolskega dela, naj uvede banovinske učne načrte, v okviru katerih naj vsaka šola izdela svoj krajevni učni načrt. Zelo občutno je po šolah pomanjkanje sodobnih učil in novejše literature po razrednih in učiteljskih knjižnicah. Za dražjo pedagoško literaturo naj se uvedejo zopet sreske učiteljske knjižnice. Šolsko delo je v veliki meri ovirano tudi zaradi nestalnosti učiteljstva in pogostih izostankov učencev, ki pa jih v okviru §§ 61. in 62. ni mogoče omejiti. Obravnava zamud naj se zopet prenese na sreska načelstva. — Potrebna je revizija šolske uprave, ki naj se poenostavi z ukinitvijo »Prosvetnega glasnika« in uvedbo šolskega vestnika, ki naj vsebuje čim več do sedaj posamezno prihajajočih odlokov, razpisov itd. in ki naj ga izdaja banovina. — Za ljudskošolske nadzornike naj se postavljajo le učitelji ljudskih šol. Šolska uprava naj se loči od politične. Pri preosnovi šolstva naj se upoštevajo vsi merodajni činitelji. — Tov. nadzornik pojasni vprašanje glede pomanjkanja drv za šolo. — Določi se, da bo naslednje zborovanje v Radmirju.

Hudales Oskar, predsednik **Gerkman Stane**, tajnik.

Učiteljska tiskarna

—t **Nazorno učilo za zgodovino** je Iva Jančiča: Naša zgodovina v 3 delih. Za 65 din dobite knjigo, ki vam bo služila pri pouku v popolno zadovoljstvo.

—t **Ko pridete v Ljubljano, Maribor ali Celje,** ne pozabite obiskati Knjigarno Učiteljske tiskarne.

—t **V Knjigarni Učiteljske tiskarne** v Ljubljani in v njenih podružnicah v Celju in Mariboru si boste lahko nabavili banovinske zvezke za šolske naloge, ki so vpeljani namesto državnih. — Risanke niso predpisane, zato uporabljajte one, ki jih izdeluje in prodajajo naše knjigarne.

—t **Za pouk zgodovine in zemljepisja** si nabavite zgodovinske in zemljepisne sličice. Serija 30 zgodovinskih ali 30 zemljepisnih slik stane 4 din.

—t **Najprimernejša zabava in pouk** so Kunstovi načrti elektrotehničnih aparatov: brzojavni aparat, električni zvonec, indukcijski aparat, telefon in mikrofon. Vsak načrt stane 1,50 din.

Novosti na knjižnem trgu

—k **Milena Mohoričeva: Korenove Saše učna doba** — povest iz življenja slovenske učiteljice. Ženska založba Belo-modra knjižnica v Ljubljani 1940. — Za božič smo dobili knjigo, v kateri znana slovenska književnica obravnava v leposlovni obliki vrsto ženskih problemov, ki so že skozi vso našo dobo pereči, a stopajo zlasti nekateri med njimi vedno bolj v ospredje ter je njihova kočljivost v mnogočem posledica razrvanosti današnjega družbenega življenja. — Glavno junakinjo Sašo spremljamo skozi študentovsko dobo in njene peripetije, razočaranja v šoli in doma ter v ljubezni na njeno službeno mesto v hribovsko vas. — Vkljub pomanjkanju dinamičnosti v dejstvovanju oseb in ideološkemu teoretiziranju na škodo umetniške plati dela, najdemo vendar tudi poglavja, ki ustrezajo tudi v tem pogledu in dovolj močno učinkujejo. Tako je vseskozi dobro podan prisrčen odnos med očetom in hčerko. Ganljivo je njeno razumevanje očetove življenjske tragike, ki jo prenaša dostojanstveno v ljubezni do lastne hčerke in do pevke Marije, ki pa je, kot omenjeno, preveč brezbarvno bitje. — Zlasti močno je podan opis dogodka s sošolko Amalijo, resnim dekletom, ki jo upropasti ljubezen do neodgovornega študenta. Tu se pisateljica dotakne dogodka, ki mora voditi zlasti študentko brez sredstev skoraj nujno v propast. — Vsekakor daje knjigi njeno upravičenost predvsem aktualnost problemov, ki jih odgrinja pisateljica z idejno pravilnim pogledom nanje, čeprav naniza misli — kot omenjeno — za leposlovno obliko preveč esejistično. Toda tendenca vkljub temu ne bo zgrešila svojega smotra in to je važno. Ženske naloge v današnji družbi, vzgojni problemi, odnos med možem in ženo, med otrokom in starši — vsi ti problemi so nakazani v tej knjigi. Sodobni poudarek ima tudi njena ugotovitev o pomenu dela: človek dobi pravi odnos do življenja šele takrat, kadar se mora boriti za kruh. V tem dobi pravi odnos do stvari, loči važno od nevažnega. — Zadnji del knjige pokaže Sašo kot uičteljico na vasi. V prizadevanju, najti pravi odnos do otrok in do njihovih staršev ter razumevanje njih življenja in mišljenja, hoče pisateljica nakazati pot učiteljice med ljudstvo. — Žal, da je prav ta del preveč fragmentaren, prekratek, da bi pokazal vso resničnost, ki jo doživlja danes učiteljica na vasi, zlasti tista, ki se žrtvuje, ki najde pot do ljudi in jo nastopi s samostojnim spoznanjem. Vendar pa bodo zlasti mlajše tovarišice, ki tipljejo in iščejo poti, našle marsikako zrno za svoje ravnanje. — Knjiga se dobi v vseh knjigarnah. Učiteljice, ki jo naroče direktno pri založbi, imajo 15% popust. Knjigotrška cena za vezano knjigo je 96 din, za broširano pa 80 din. **A. V.**

—k **O obdelovanju njivske zemlje** — 3. zvezek knjižnice kmečke mladine, sestavil inž. Primož Simonič, banovinski višji kmetijski svetnik in oddelkov šef. Brošura je razdeljena na 5 glavnih odelkov kakor: kdaj obdelujemo zemljo, zakaj obdelujemo, kako obdelujemo zemljo, uspeh obdelovanja in sredstva za obdelovanje. Pisec knjižice, znani strokovnjak, je spisal brošuro prav poljudno, lahko umljivo. V njej dobi vsak podeželski učitelj snov za praktični gospodarski pouk. Brošuro je izdalo občestvo učiteljev kmečkih nadaljevalnih šol in jo dobite za ceno din 6,— pri upraviteljstvu ljudske šole Ljubljana - Barje.

—k **Seljačka sloga in klub ABC so izdali »Popis knjig«,** ki jih je izdala in priporoča Seljačka sloga. S to brošuro hočeta Seljačka sloga in klub ABC svoje delo prikazati predvsem hrvatski javnosti. V knjižici so tudi aktualne razprave iz raznih področij gospodarskega, etnografskega in pedagoškega dela. Istotako je v knjižici razpisan tudi natečaj za nadaljnje razprave o teh problemih ter se pozivajo predvsem učitelji in dijaki, da se tega natečaja udeleže.

—k **»Majke za zdravje dece«** je naslov tretje knjižice, ki je izšla v Mali knjižnici Seljačke sloge. Ta knjižica ima posebno vrednost, ker je prirejena za kmetske matere ter razpravlja o negi dece. V tej knjižici so članki treh kmetic, nato znanih hrvatskih zdravstvenih organizatorjev in sicer dr. Nade Kovačič, vseučiliškega profesorja in predstojnika dečje klinike v Zagrebu dr. Ernesta Mayerhoferja in končno predsednika Seljačke sloge in urednika Male knjižnice Rudolfa Hercega. Knjižica ima 52 strani in stane din 1,—. V nji so tudi poučne ilustracije.

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5·—

ŽELIM ZAMENJATI MESTO

v kamniškem srezu ob avtobusni progi z mestom v laškem, celjskem ali brežiškem srezu. — Naslov v upravi »Učiteljskega tovariša«.

FR. P. ZAJEC
izprašan optik in urar
LJUBLJANA
sedaj **Stritarjeva ulica 6,** pri frančiškanskem mostu

Vsakovrstna očala, daljnogledi, barometri, toplomeri, hygrometri itd. — Velika izbira ur, zlatnine in srebrnine.
Ceniki brezplačno. Kvalitetna optika.

TELEFUNKEN

Modeli za 1941

Popularni Telefunken-ov super 054 GWK

054 GWK

To je popoln super z novimi jeklenimi elektronkami. Nove »U«- elektronke prihranijo mnogo toka, ne da bi zmanjšale učinek kakovosti.

Din 3700·—

Telefunken-ov velesuper 076 WK/GWK

Velesuper z ogromno rezervo energije. Opremljen je s 6 jeklenimi elektronkami. Ima 8 vglasilnih krogov, dvojno prestavo za iskanje postaj, magično oko in NAWI-membrano.

Din 5700·—

076 WK/GWK

Telefunken-ov specialni super 065 WK/GWK

065 WK/GWK

Koncertni super s 5 jeklenimi elektronkami, 6 vglašenimi krogi in z magičnim očesom. Aparat ima veliko rezervo energije ter izborno izravnavo fadingov. Elegantna kaseta iz orehovine.

Din 4800·—

Telefunken-ov največji super D 707 WKK

Razkošni super s 7 jeklenimi elektronkami in 7 vglašenimi krogi. Predstopnja s posebnim vhodnim krogom. Ima napravo za avtomatično nastavitev postaj s 10 tipkami ter dvojne kratke valove od 13,7 m dalje. Opremljen je z vsemi tehničnimi odlikami. Izhodna energija 8 watov.

Nedosegljiv zvočnik premera 25 cm.

D 707 WKK

Din 8650·—

„RADIO“, družba z o. z. V LJUBLJANI

Zimski plašči,
kostumi, kompleji,
obleke in bluze
samo zadnje novosti
v največji izbiri pri

Elite
Prešernova ulica 7—9
Ljubljana

Glavni in odgovorni urednik Vekoslav Mlekuž. — Izdajatelj: J. U. U. — sekcija za dravsko banovino v Ljubljani. Za sekcijo odgovarja Metod Kumelj.
Tiska Učiteljska tiskarna (predstavnik Francè Štrukelj). — Vsi v Ljubljani.

Poročilo nadzornega odbora o poslovanju in letnem sklepnem računu.

Nadzorni odbor se je konstituiral v svoji seji dne 10. februarja 1940.

Predsednik: Skulj Fran, šolski nadzornik v p.; podpredsednica Sodnik Marija, meščansko-šolska učiteljica; člani: Engelmanova Mira, šol. upraviteljica v p.; Puhar Karel, strokovni učitelj; Mlekuž Vekoslav, učitelj; vsi v Ljubljani.

Dne 20. aprila, 10. avgusta, 12. oktobra, 14. decembra 1940 in 11. januarja 1941 je nadzorni odbor izvršil glavno revizijo.

Prepričal se je, da posluje upravni odbor uspešno, vsestransko po pravilih in da se letni sklepni račun za poslovno leto 1940. popolnoma ujema s knjigami, prilogami in blagajniškim stanjem.

Zato predlaga:

XXXVIII. redna skupščina izvoli odobriti letni sklepni račun Hranilnice in posojilnice Učiteljskega konvikta v Ljubljani, zadruge z omejenim jamstvom, za poslovno leto 1940. ter podeliti upravnemu odboru razrešnico.

V Ljubljani dne 11. januarja 1941.

Za nadzorni odbor:

Predsednik: **Fran Skulj** s. r. Podpredsednica: **Marija Sodnikova** s. r.

Člani:

Karel Puhar s. r. **Mira Engelmanova** s. r. **Vekoslav Mlekuž** s. r.

Volitev v upravni in nadzorni odbor

Voliti je po dva člana v upravni in nadzorni odbor.

Voliti je po dva namestna člana v upravni in nadzorni odbor.

Pregled

o prometu in uspehu za čas od 1. januarja 1931 do 31. decembra 1940.

Poslov. leto	V teku leta									Ob koncu poslovnega leta															
	novih zadružnikov	vplačanih deležev		novih vlagateljev	vloženo		novih dolžnikov	danih posojil		zadružnikov	deležev		vlagateljev	vlog		dolžnikov	posojil		čistega dobička		za dobre namene določeno		rezerva	
		din	p		din	p		din	p		din	p		din	p		din	p	din	p	din	p	din	p
1931	57	712	50	11	168.770	12	128	602.700	—	802	10.575	—	217	919.739	11	365	971.099	31	16.883	86	1.700	—	75.176	27
1932	66	825	—	10	142.392	26	136	614.300	—	862	10.325	—	210	1,010.131	06	401	1,092.797	85	23.268	21	1.650	—	98.576	48
1933	68	850	—	16	367.135	—	119	661.550	—	917	11.975	—	219	1,080.945	20	419	1,200.264	97	34.254	73	2.100	—	132.967	21
1934	56	700	—	22	318.284	50	128	519.350	—	960	12.512	50	235	969.548	98	428	1,115.710	86	25.700	—	1.500	—	158.779	21
1935	36	450	—	24	230.822	—	130	545.000	—	984	12.800	—	249	943.010	50	415	1,102.750	48	18.350	05	2.150	—	177.201	26
1936	68	850	—	28	378.972	—	166	695.200	—	1043	13.412	50	259	1,035.488	89	453	1,222.557	05	27.208	12	1.750	—	199.545	38
1937	84	1.050	—	20	412.731	20	183	748.200	—	1114	14.300	—	265	1,165.700	21	500	1,387.661	82	33.753	40	1.750	—	233.466	78
1938	113	1.412	50	9	269.172	50	212	793.850	—	1195	15.312	50	243	1,213.521	86	568	1,470.719	14	39.970	21	2.650	—	273.662	99
1939	87	11.437	50	12	271.634	—	193	797.350	—	1267	26.550	—	239	1,260.196	28	600	1,543.804	63	41.269	16	1.750	—	315.106	15
1940	74	9.675	—	17	113.585	75	181	690.000	—	1334	36.137	50	237	1,183.765	52	606	1,491.520	53	27.199	01	2.750	—	342.453	16

Hranilnica in posojilnica Učiteljskega konvikta v Ljubljani

zadruga z omejenim jamstvom

Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani štev. 10.797

VABILO

k

XXXVIII.

REDNI SKUPŠČINI

ki bo

dne 2. februarja 1941 ob pol 10. uri v zadružni pisarni v Ljubljani, Frančiškanska ulica 6

DNEVNI RED:

1. Otvoritev in konstituiranje skupščine.
2. Čitanje zapisnika 37. redne skupščine.
3. Poročilo upravnega odbora.
4. Čitanje revizijskega poročila Zveze slovenskih zadrug in ukrepi zaradi njega.
5. Poročilo nadzornega odbora.
6. Sklepanje o letnem sklepnem računu, o porabi poslovnega prebitka in o podelitvi razrešnice članom upravnega in nadzornega odbora.
7. Volitve članov upravnega in nadzornega odbora.
8. Predlogi in pritožbe. — O teh se sklepa, če so bili predloženi 8 dni pred skupščino.
9. Določitev:
   a) vsote, do katere se sme zadruga zadolžiti;
   b) vsote hranilnih vlog, ki jih sme zadruga sprejeti;
   c) najvišjega zneska kredita, ki ga sme zadruga podeliti posameznemu zadružniku;
   č) določitev obrestne mere posojilom in hranilnim vlogam.
10. Slučajnosti.

Ako skupščina ob napovedani uri ne bo sklepčna, bo čez pol ure druga na istem kraju in z istim dnevnim redom, ki bo v smislu § 37. pravil sklepala veljavno ne glede na število navzočih zadružnikov.

Letni sklepni računi so razgrnjeni na vpogled zadružnikom in bivšim zadružnikom, katerih jamstvo še ni prestalo, v poslovalnici zadruge med uradnimi urami.

Za upravni odbor:

Predsednik: **Andrej Sežun** s. r. Podpredsednik: **Juraj Režek** s. r.

Poročilo upravnega odbora o zadružnem poslovanju

Po XXXVII. redni skupščini (dne 2. februarja 1940) se je konstituiral upravni odbor v svoji seji istega dne takole:

Predsednik: Kecelj Alojzij, učitelj v p.; podpredsednik: Režek Juraj, učitelj v p.; člani: Furlan Jakob, nadučitelj v p.; Oman Oto, vadniški učitelj; Perko Lovro, šolski upravitelj v p.; Zupančičeva Vita, strokovna učiteljica v p.; vsi v Ljubljani. Ker je predsednik Kecelj Alojzij med poslovnim letom 14. septembra 1940 odstopil, je vstopil v upravni odbor namestnik Sežun Andrej, vadniški učitelj v Ljubljani, ki je bil isti dan v seji upravnega odbora izvoljen za predsednika, 28. septembra 1940 pa sodno registriran.

Zadruga je član Zveze slovenskih zadrug v Ljubljani, ki izvršuje zakonito predpisano revizijo.

Upravni odbor je imel v poslovnem letu 13 sej.

Zadruga uraduje razen praznikov vsak torek, četrtek in soboto od 15. do 17.30 ure.

Ob koncu leta 1939. je bilo 1267 zadružnikov, leta 1940. je pristopilo na novo 74 zadružnikov; izstopilo je 7 zadružnikov; tedaj je ob koncu 1940. leta 1334 zadružnikov.

Hranilne vloge do din 2000'— se izplačujejo takoj. Za zneske nad din 2000'— pa velja mesečna odpoved.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, četudi ni zadružnik. Obrestna mera je 4%, proti trimesečni odpovedi pa 5%. — Obrestovanje se pričenja dvakrat na mesec in sicer: 1. in 16. vsakega mesca. Obresti se kapitalizirajo celoletno.

Posojila dobivajo le zadružniki proti zadostni varnosti (§ 15. pravil). Vračajo za vsakih din 100'— posojila po načinu:

A	v	12	mesečnih	rokih	in	sicer	11	rokov	à	din	9'—,	12.	rok din 4'73,
B	„	18	„	„	„	„	17	„	„	„	6'—,	18.	„ „ 3'56,
C	„	24	„	„	„	„	23	„	„	„	4'50,	24.	„ „ 4'—,
D	„	38	„	„	„	„	37	„	„	„	3'—,	38.	„ „ 0'66,
E	„	46	„	„	„	„	45	„	„	„	2'50,	46.	„ „ 1'81,
F	„	60	„	„	„	„	59	„	„	„	2'—,	60.	„ „ 0'70.

Na dopise brez vposlanih znamk za din 6'— zadruga ne odgovarja. — Nefrankiranih pisem ne sprejemamo.

Za upravni odbor:

Predsednik: **Andrej Sežun** s. r. Podpredsednik: **Juraj Režek** s. r.

Poročilo upravnega odbora o sklepnem računu za leto 1940.

Prejemki. Denarni promet. Izdatki.

Št.	Predmet	din	p	Št.	Predmet	din	p
1	Gotovina 31. decembra 1939	35.720	50	1	Gotovina 31. decembra 1940	47.779	48
2	Vrnjena posojila	742.284	10	2	Dana posojila	690.000	—
3	Prejete obresti posojil	105.157	40	3	Deležne vloge	87	50
4	Deležne vloge	9.675	—	4	Hranilne vloge	242.708	02
5	Hranilne vloge	113.585	75	5	Obresti hranilnih vlog	426	46
6	Obresti naloženega denarja	70	—	6	Kupljeni inventar	156	—
7	Vpisnina	148	—	7	Podpore	2.750	—
8	Upravni prejemki	33.874	79	8	Davek	4.625	—
9	Prehodni prejemki:			9	Upravni stroški	51.039	83
	a) ček. promet din 330.000'—			10	Prehodni izdatki:		
	b) drugi „ 712'50				a) ček. promet din 330.000'—		
	c) ekspenzar „ 2.164'—				b) drugi „ 712'50		
	č) kolki „ 3.450'—	336.326	50		c) ekspenzar „ 3.107'25		
					č) kolki „ 3.450'—	337.269	75
		1,376.842	04			1,376.842	04

Promet:

Prejemki . . . . . din 1,376.842'04
Izdatki . . . . . „ 1,329.062'56
Skupaj . . . din 2,705.904'60

Zguba. Račun zgube in dobička. Dobiček.

Št.	Predmet	din	p	Št.	Predmet	din	p
1	Leta 1939. zaostale obr. posojil	3.076	49	1	Prejete obresti posojil	105.157	40
2	Obresti hranilnih vlog:			2	Zaostale obresti posojil	3.689	77
	a) izplačane . din 426'46			3	Obresti naloženega denarja	70	—
	b) kapitalizirane „ 52.691'51	53.117	97	4	Upravni prejemki:		
3	Davki	4.625	—		a) poštnina . . din 3.314'—		
4	Upravni stroški:				b) režija . . . „ 28.935'79		
	a) plače . . . din 37.200'—				c) opomini . . „ 1.625'—	33.874	79
	b) poštnina . „ 3.460'—						
	c) razni . . . „ 10.379'83	51.039	83				
5	10% odpis inventarja	983	66				
6	Podpore	2.750	—				
7	Dobiček	27.199	01				
		142.791	96			142.791	96

Imetek. Bilanca. Dolg.

Št.	Predmet	din	p	Št.	Predmet	din	p
1	Gotovina 31. decembra 1940	47.779	48	1	Deležne vloge	36.137	50
2	Posojila	1,491.520	53	2	Hranilne vloge:		
3	Zaostale obresti posojil	3.689	77		a) po stanju din 1,131.074'01		
4	Naložen denar	6.500	—		b) kapitalizirane obresti „ 52.691'51	1,183.765	52
5	Inventar	8.852	90	3	Rezervni fond:		
6	Prehodni znesek	4.013	50		a) po stanju din 315.106'15		
					b) vpisnina „ 148'—		
					c) dobiček „ 27.199'01	342.453	16
		1,562.356	18			1,562.356	18

V Ljubljani dne 31. decembra 1940.

Upravni odbor:

Predsednik: **Andrej Sežun** s. r. Podpredsednik: **Juraj Režek** s. r.

Člani:

Vita Zupančičeva s. r. **Jakob Furlan** s. r. **Lovro Perko** s. r. **Oto Oman** s. r.

Uradniki:

Fran Flere. **Buh Ivana.** **Josip Ambrožič.**

Ta račun smo z glavnimi in pomožnimi knjigami ter prilogami primerjali in našli v redu.

Nadzorni odbor:

Predsednik: **Fran Skulj** s. r. Podpredsednica: **Marija Sodnikova** s. r.

Člani:

Karel Puhar s. r. **Mira Engelmanova** s. r. **Vekoslav Mlekuž** s. r.